

VERKLIGHETEN TRYCKER PÅ INOM KROKOMS KOMMUN

Fakta avseende äldres önskan om boende

Sammanfattning

Som ersättning för kommunens uppfattning finns här en del fakta att beakta

Rapport avseende ”Boendeformer för äldre i Krokoms Kommun”

Innehåll

Sammanfattning med förslag	1
Studiecirkelns mål	2
Bakgrund.....	3
Begreppsförklaringar	3
Faktaanalys/nulägesbeskrivning	4
Statistik	6
Analys av enkäten.....	7
Redovisning av kommentarer som de äldre tillfört enkäten	19
Beslutskriterier för när äldre flyttar	28
Studiebesök med utvärdering	28
Kommunikation	30
Förankringsprocessen i våra föreningar.....	30
Jämförelse mellan kommuner.....	31
Konkreta förslag från oss till kommunen via KPR.....	31
Vi som deltog i studiecirkeln.....	32

Sammanfattning med förslag

En studiecirkel om 10 st. representanter från SPF och PRO har genomfört en studie avseende äldreboende inom Krokoms kommun. En enkät om 1460 utskick till våra medlemmar har besvarats av 861 personer. Det motsvarar nästan 60 % i svarsfrekvens. Detta tolkar vi som att de äldre anser att boendefrågorna måste tas på allvar.

Kommunen borde ha en tydligare bostadsplanering så att äldre har ett tilltalande bostadsprogram. Över 300 st. enligt enkätsvaren planerar att flytta inom de närmaste åren/åren. Flera av dessa har även anmält att de avser lämna kommunen eftersom boendevalternativ inte finns i den egna kommunen. En frisk pensionär är en fantastisk inkomstkälla för kommunen. Inga kostnader, bara intäkter.

Om vi extrapolerar resultatet av enkäten på alla äldre än 65 år inom kommunen så är det 635 personer inom kommunen som är beredda att flytta inom det närmsta eller närmaste åren.

Andelen som angett att de vill flytta till annan kommun blir då 262 personer. Enligt kommunchefen Ola Skyllbäck (2015-11-25) så genererar varje medborgare 60.000 kr per år. Det innebär att om 262 personer lämnar kommunen inom två år så blir förlusten för kommunen 7,86 miljoner kr årligen.

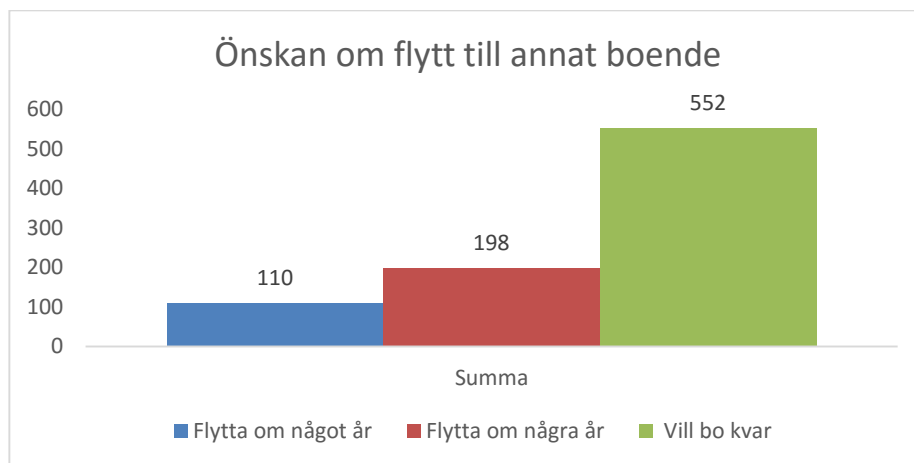
Inom Krokoms kommun har inga flerbostadshus byggts sedan 2002. Om vi ständigt ökar antalet invånare i kommunen är det viktigt att bostadsbyggandet följer med och kanske till och med skall ligga lite före befolkningstillväxten.

Förändringen i vår undersökning indikerar att över 300 äldre inom de närmaste åren kommer att flytta.

Bostadssituationen för äldre i kommunen kommer i framtiden att bli akut för de som behöver byta bostad. Kommunens bostadsbyggande är för långsamt varför det är utomordentligt angeläget att resurser snarast avdelas för att komma till rätta med planering och produktion.

Åtgärder behöver vidtas för att skapa andra boenden än de traditionella. Kommunen måste stimulera till att bygga flera trygghetsbostäder/ trygghetsboenden. Om detta inte kommer till stånd kan man förvänta sig att allt fler äldre lämnar kommunen eller hamnar i fångenskap i sin egen befintliga bostad. Kostnaderna för kommunen kommer då raskt att öka. Kommunen måste snabbt ta fram områden/tomter för flerbostadslägenheter och erbjuda dessa områden till den allmänna byggmarknaden. Vi vill trycka särskilt på att inte bygga kategoriboenden utan låta integration vara nyckelord i sammanhanget.

Boenden föreslås skapas på de orter som det i vår undersökning efterfrågas. I äldroutvecklingen är det i första hand Krokoms som ort som har det största behovet av nya flerbostadsfastigheter. Även de andra tätorterna inom kommunen måste komma i fråga för nyproduktion. Här gäller det att tänka utanför boxen om tomter inte finns tillgängliga. Inlösen av villor på lämpliga platser måste kunna komma i fråga till förmån för flerbostadshus.

Vår kommentar: Det är tydligt att många tagit ställning till att flytta.

Studiecirkelns mål

Målet har varit att under formen studiecirkel ta fram konkreta förslag på hur vi äldre vill att boendeformerna ska se ut i vår kommun, såväl typ som lokalisering.

Det har känts väldigt angeläget att fråga medlemmarna om deras uppfattning vad avser boende för oss äldre. Vi har av det skälet valt att utveckla en enkät som vi lät samtliga medlemmar i PRO och SPF Seniorerna svara på.
Enkäten återges i bilaga 1.

./1

Bakgrund

I våra föreningar Pensionärernas Riksorganisation (PRO) samt Sveriges pensionärsförbund (SPF Seniorerna) inom Krokoms kommun har vi haft representanter i Kommunens Pensionärs Råd (KPR) som företrätt våra medlemmar. Medlemmarna har inte alltid varit medvetna om betydelsen av KPR.

SPF Seniorerna Rödön ordnade bl.a. av det skälet en programpunkt vid ett månadmöte där vi inbjöd representanter från kommunen för att informera om de boendeformer som kommunen jobbar med. Föreningsmedlemmarna blev därvid varse att kommunen behövde ett bättre underlag från oss äldre för att handläggningen av boendefrågor för oss ska bli mera representativt.

Föreningarna startade därför en studiecirkel i samverkan med Studieförbundet Vuxenskolan för att utarbeta förslag på boenden som är baserade på medborgarnas önskemål. I samband med detta arbete har deltagarna i cirkeln tagit del av en mängd information som berör boendeformer för äldre. (Se källhänvisning)

Vi kan notera att SPF:s förbundsordförande Christina Rogestam uttryckt vetskap om att det i tid är nödvändigt att förändra sitt eget boende. Den som inte har den insikten kan lätt bli offer i sitt eget hem som därvid kan upplevas som ett fängelse. Det är därför mycket viktigt att alla äldre bereds valmöjligheter i sitt boende. Om vi äldre inte uttalar önskemål om boendeform kan samhället inte möta det behov som finns.

Studiecirkeln har därför valt att arbeta helt förutsättningslöst för att kunna lämna sina förslag. Vårt första möte gick därför åt för att skapa en struktur för arbetet.
Cirkeln antog: Målet är att under studiecirkeln ta fram konkreta förslag på hur vi äldre vill att boendeformerna skall se ut i vår kommun, såväl typ som lokalisering.

Det är naturligtvis en mycket omfattande målsättning men vi har valt detta för att inte av misstag kanske utesluta viktiga delar.

Begreppsförklaringar

Använda begrepp återges i bilaga 2.

./2

Faktaanalys/nulägesbeskrivning

Till det andra mötet inbjöd vi kommunens chef för särskilt boende Monica Göransson. Hon berättade om de boenden som finns i Krokoms kommun.

Särskilt boende i Krokoms kommun våren 2015

Boende	Antal platser	Vakanta platser
Blomstergården, Krokoms	57 platser + 2 trygghetsplatser Demensplatser på Klöver, Lingonet och Klöverängen (26 platser).	0
Orion, Krokoms	23 platser (+ 3 korttidsplatser hösten 2014) 3 platser på Tellus	0 vakant
Hällebo, Offerdal	48 platser (+ 3 hösten 2014)	6
Solbacka, Föllinge	45 platser (varav 3 korttidsplatser) Förenade Care	?
Storåns Bykooperativ	6 platser	0
Kooperativet Hotagsfjärden	8 lägenheter om ca 50 m ²	?

För att få ett särskilt boende skall man innan ha haft hemtjänst. Kommunen följer upp aktuellt läge regelbundet en dag i veckan.

Hemtjänst som kommunen erbjuder kan högst uppgå till 150 timmar i månaden. Mer tid kan erhållas efter beslut av sociala nämnden. Beställarenheten är det beslutande organet. Biståndshandläggare utövar härvid myndighetsansvar.

Hällebo

Äldre hus med stentrappor i fastigheten varför kommunen undviker placering av korttidsplatser för dementa m.fl.

Föllinge Solbacka drivs av det privata företaget Förenade Care. Kommunen vet inte vilken beläggning Solbacka har!

Till det tredje mötet inbjöd vi Mait Ottosson.

Ansökan om särskilt boende krävs för att kommunen skall fatta ett beslut. Medgivande från den enskilde krävs.

God man krävs om vederbörande inte är i stånd att kunna skriva under ansökan.

Överförmyndaren kontaktas om så krävs. Eventuellt utsedd god man redovisar årligen till överförmyndaren.

Tid som handläggningen kräver är från en vecka och längre.

Beslutskriterier för biståndshandläggarens handläggning är:

Ansökan från den enskilde eller dennes ombud

Hembesök

Utredning med efterföljande beslut

Beslutet kan överklagas. Sökande får uppgift om vilken instans vederbörande skall vända sig till om beslutet går den sökande emot.(s.k. besvärshänvisning)

Storåns Bykooperativ Ekonomisk förening

Uppgifter om kooperativet har vi inte fått från kommunen som inte beskriver detta på sin hemsida.

Uppgifterna är lämnade av Lena Olsson. Tel: 0645-22060 och inhämtade 2015-10-13.

Start	1996 Föreningen har ca 45 – 50 medlemmar. Möte 1 ggr/år
Antal platser:	6 st. F.n. fullbelagt. Har haft halv beläggning under några år. Blev ekonomiskt bekymmersamt. Av de boende kommer en från byn. En från Strömsund och en från Sollefteå. Övriga från närområdet.
Personal:	4 undersköterskor á 62 % är schemalagda för arbete dagtid. Kväll och natt svarar hemtjänsten i Föllinge för insatser. Besöker boendet 2 ggr/natt ca kl. 24-01 kl. 04-05 och vid behov. Vid behov kommer sjuksköterska från Föllinge.
Service:	Man ger all den vård och service som den boende behöver
Måltider:	Frukost kl. 09.00 Lunch (lättare) kl. 12,00 Middag: kl. 16,00 och kvällsfika kl. 19.00. All mat tillagas på boendet. Personalen äter alltid tillsammans med de boende. Matsedeln görs upp tillsammans med de boende.
Underhållning:	Planeras alltid tillsammans med de boende och man har bl.a. bingo. Då kommer även personer utifrån. Man har också högläsning, musik och annat som de boende önskar. Bokbussen kommer 1 gång/månad.

Hemtjänst: betalas till kommunen och kooperativet får betalt för utförda timmar
Hyra och mat betalas till kooperativet

Kooperativet Hotagsfjärden ekonomisk förening. Ger service till boende på Hotagsfjärden i Rötvikens samt till de boende i byarna i dess närområde, såsom Rörvattnet, Häggsjövik, Hotagen, Valsjöbyn och Gunnarvattnet. Boendet har 8 lägenheter om ca 50 m² st.
Information kan inte återfinnas på kommunens hemsida.

Tidigare boenden.

I Näliden fanns fram till 2009 ett särskilt boende med 10 platser för dementa i Spinnrocken på Karelsvägen. På de två övre planen fanns 12 lägenheter, Smedsgården.

Spinnrockens personal servade de boende på Smedsgården.

2009 bedömde kommunen att behovet av demensplatser avsevärt skulle minska. Annan verksamhet krävde lokalerna. Av det skälet avvecklades demensavdelningarna i Spinnrocken, Hällebo samt på Solbacka. Sannolikt hade det varit billigare att behålla dessa avdelningar eftersom man var tvungen att senare utöka antalet demensplatser vid Blomstergården.

När Spinnrocken byggdes om för att anpassas till boende för förstånds-handikappade medgav regelverket inte att ett sådant boende inrättas vid ett särskilt boende varför det särskilda boendet tvingades avvecklas.

De lämnade lägenheterna överfördes till vanliga lägenheter där hemtjänsten kan stödja. Bogästerna överfördes härvid till Hällebo, Solbacka och Blomstergården. Rationaliteten i boendet vid Spinnrocken och Smedsgården gick om intet när förändringen genomfördes. Sålunda finns inte längre varken demensboende eller särskilt boende i Näliden.

Ranågården i Dvårsätt, då servicehus och ålderdomshem, med vård och omsorg i särskilda boendeformer för äldre personer. Gården hade ca 100 platser, varav ca 30 st. var s.k. service-lägenheter. Ranågården avvecklades som servicehus och ålderdomshem 2007. Samtidigt utbyggdes Blomstergården i Krokoms kommun dit personal och boende överfördes.

Statistik

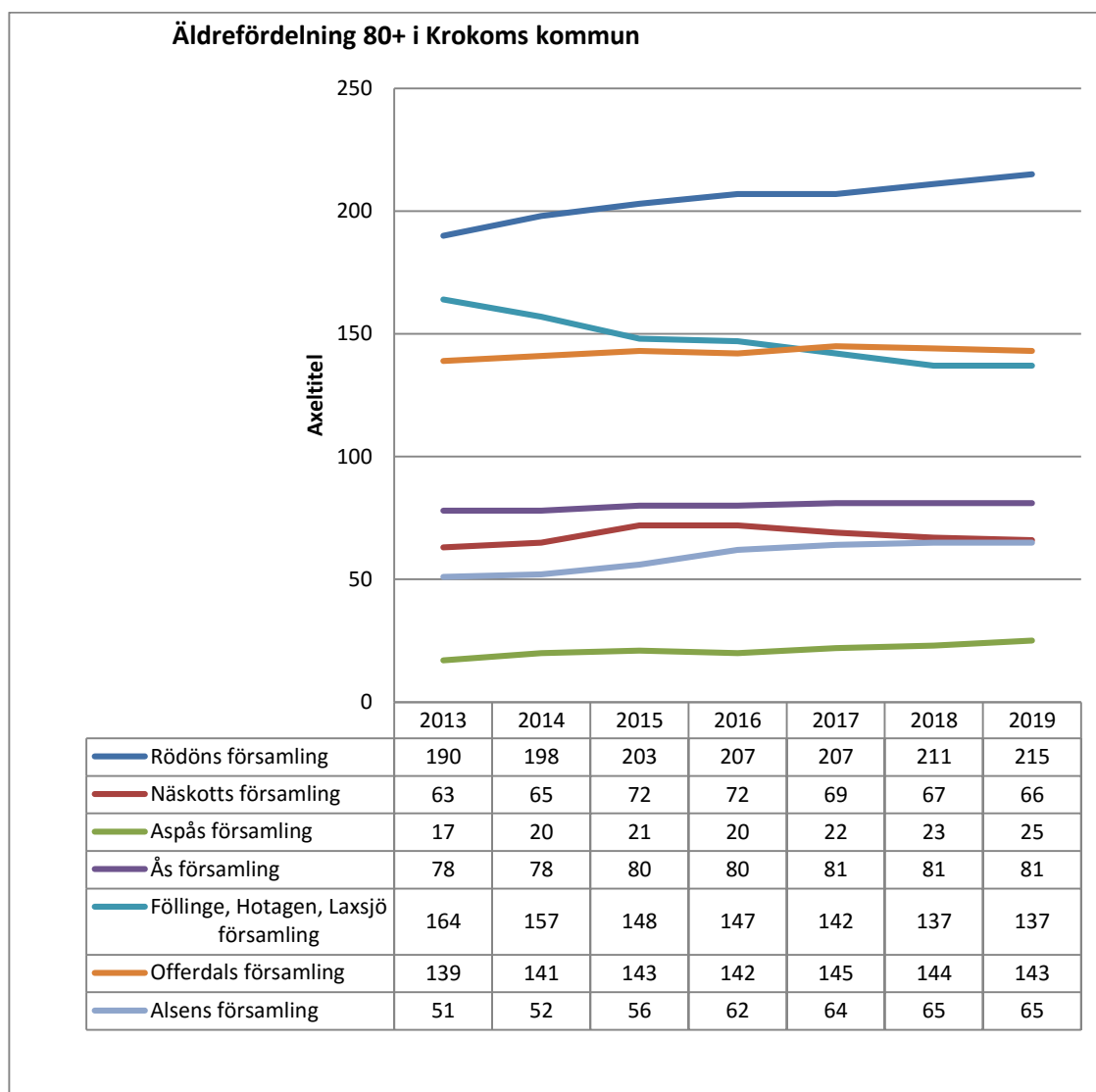

Diagram 10. Ålderstvecklingen i Krokoms kommun äldre än 80 år

Vår kommentar: Av diagrammet kan man utläsa att åldersutvecklingen är i det närmaste noll i Ås församling och då är det anmärkningsvärt om kommunen först satsar på att bygga äldreboende i just Ås.

Sammantaget av statistiken ovan kan man enkelt dra slutsatsen att bostadsbyggandet i kommunen inte alls återspeglar det framtida behovet av bostäder. Bostadsplaneringen borde vara längre kommen inom vår kommun. Den påfrestning vi nu ser till följd av den ökade befolkningen kommer att försvåra anskaffning av bostäder till såväl unga som gamla.

Den beskrivning av planerat boende som kommunen orienterat oss om vad avser äldreboende i Ås rimmar ju med den tjänsteanteckning som vi blivit delgivna.

Av anteckningen framgår att cit: ”Det föreligger ingen kunskap för närvarande om vad äldre vill bo i kommunen. Emellertid föreligger det kunskap om vilka områden i kommunen där det är möjligt att uppföra boende för äldre. Ås är ett område som nämnts i sammanhanget och som av gruppen bedöms som särskilt intressant med tanke på de samordning- och utvecklingsmöjligheter med andra kommunala intressen som framtiden kan komma att utvisa” slut cit.

Se bilaga 3 2014-01-30 Äldreboende i Krokoms kommun

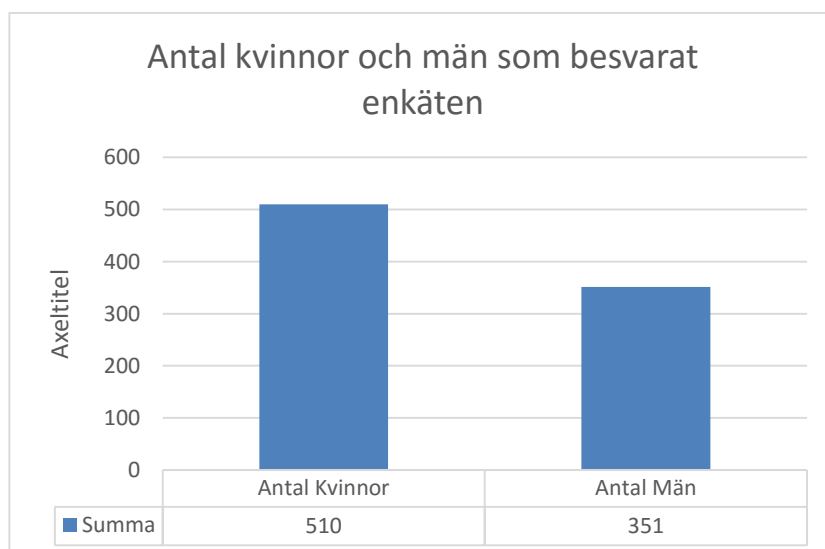
./3

Vår bedömning av kommunens slutsats är att i Ås finns det endast en idrottshall, ett bibliotek och busshållplatser. Att i denna miljö tänka sig att äldre skulle finna intresse av att bo tror vi är en stor villfarelse. Vi tror dessutom att om man skall bygga för äldre så bör man fråga de som är berörda.

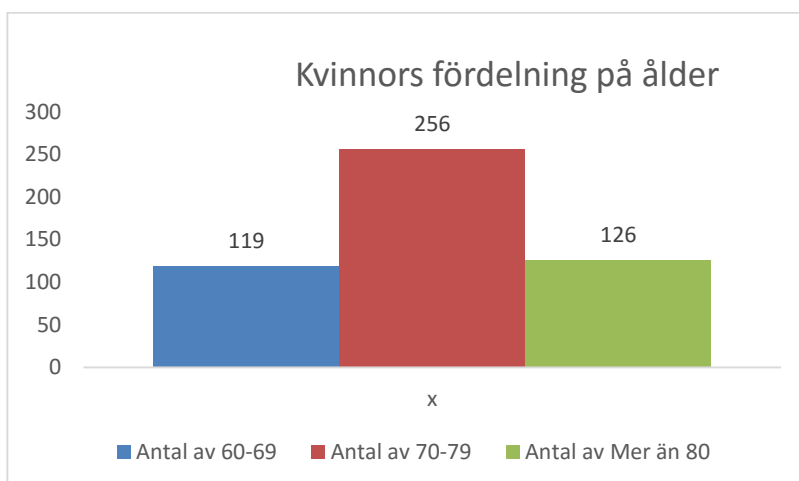
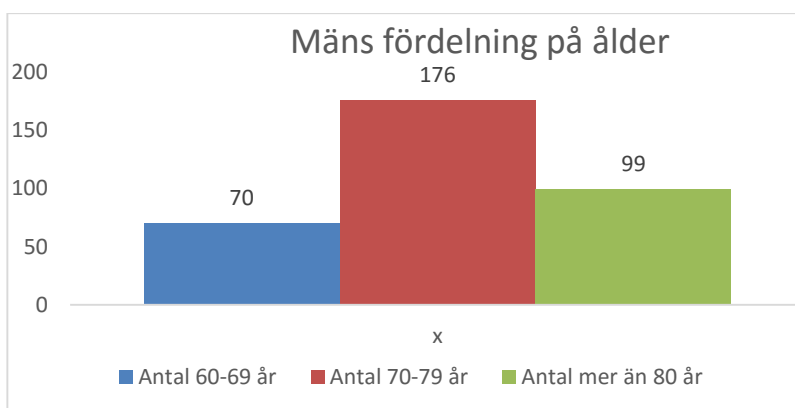
Vi har därför koncentrerat vårt arbete på att ta fram vad de äldre önskar. Sålunda har vi med vår lekmannasyn försökt skapa en enkät som vi skickat ut till alla medlemmar i SPF Seniorerna samt PRO inom vår kommun.

Ett stort tack vill vi rikta till Krokoms kommun som hjälpt oss att ta kostnaden för utskicket. Vi hoppas att vi med vår nu nyvunna kunskap ska kunna ge bra planeringselement tillbaka till kommunen vad avser äldreboende.

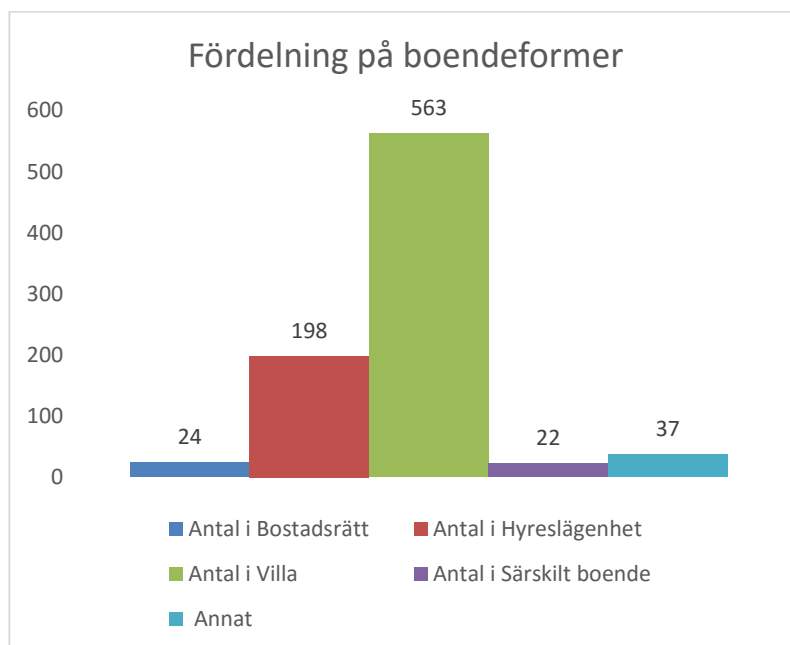
Analys av enkäten

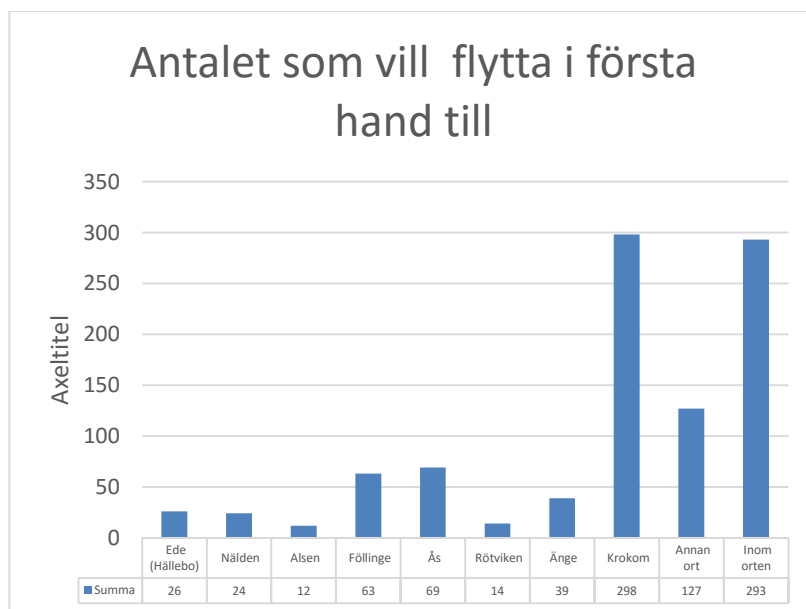
Vår kommentar: Av utskickets 1460 enkäter har vi fått tillbaka 861 stycken. Det innebär att resultatet av enkäten väl representerar uppfattningar som finns hos medlemmarna som erhållit enkäten. Svarsfrekvensen är nästan 60%.

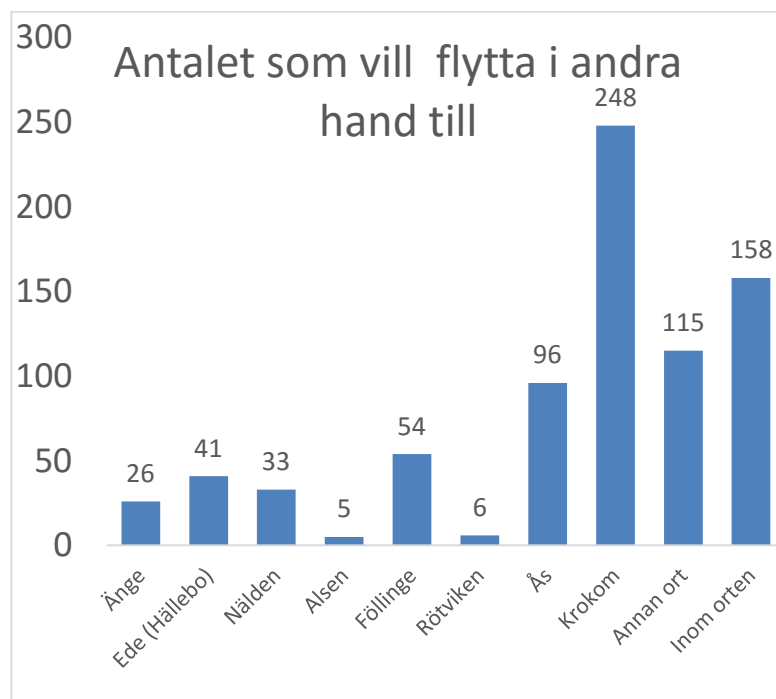
Vår kommentar: Antalet män och kvinnor i gruppen 70-79 kommer om några år att utöka gruppen mer än 80 år. Detta kommer sannolikt att öka efterfrågan på särskilt boende, hemtjänst och andra boendeformer.

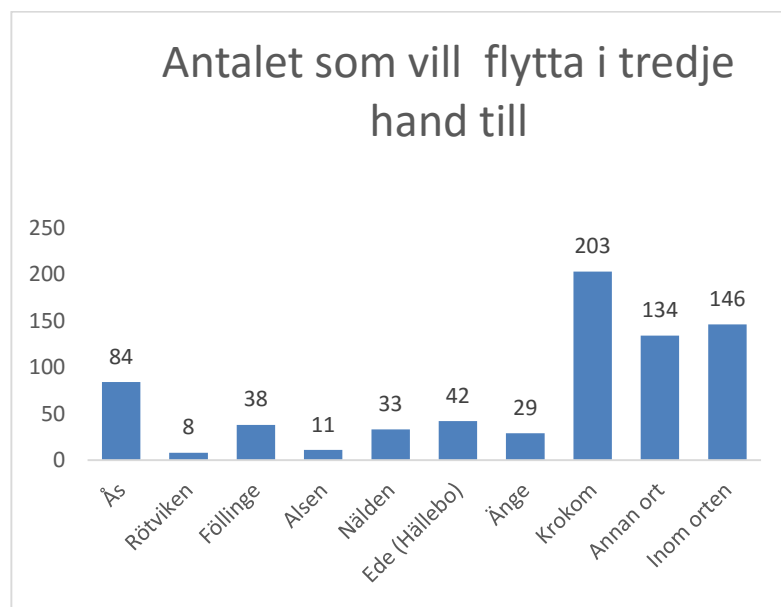
Vår kommentar: Fördelningen speglar landsbygdsförhållanden och man kan förvänta sig att om de äldre bor kvar allt längre så kommer omsättningen på villor att nedgå och därmed skapa ett ökat tryck på nybyggnad för att våra ungdomar och nysvenskar skall kunna finna bostad i kommunen. Behovet av hemtjänst och annan service kan också förväntas öka.

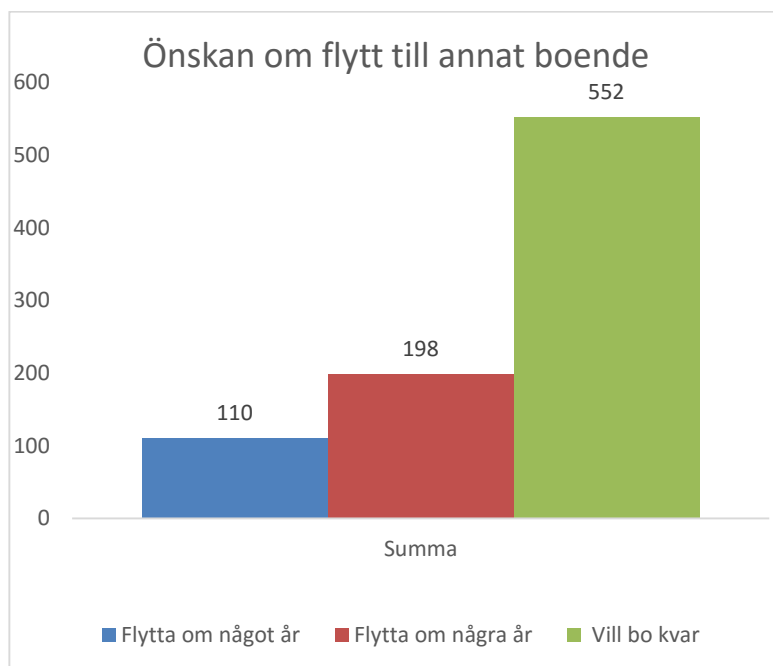
Vår kommentar: Flera svaranden har på denna fråga angivit flera orter. Av 127 äldre som angivit att de vill flytta till annan ort utanför kommunen utgörs andelen till Östersund av 86 personer.

Vår kommentar: Flera svaranden har på denna fråga angivit flera orter. Av 115 äldre som angivit att de vill flytta till annan ort utanför kommunen utgörs andelen till Östersund av 87 personer.

Vår kommentar: Flera svaranden har på denna fråga angivit flera orter. Av 134 äldre som angivit att de vill flytta till annan ort utanför kommunen utgörs andelen till Östersund av 7 (sju) personer.

Vår kommentar: Det är tydligt att många tagit ställning till att flytta.

Om vi extrapolerar resultatet av enkäten på alla äldre än 65 år inom kommunen får vi följande resultat:

Antal äldre i Krokoms kommun som är äldre än 65 år utgör 3008 personer (SCB 2014)

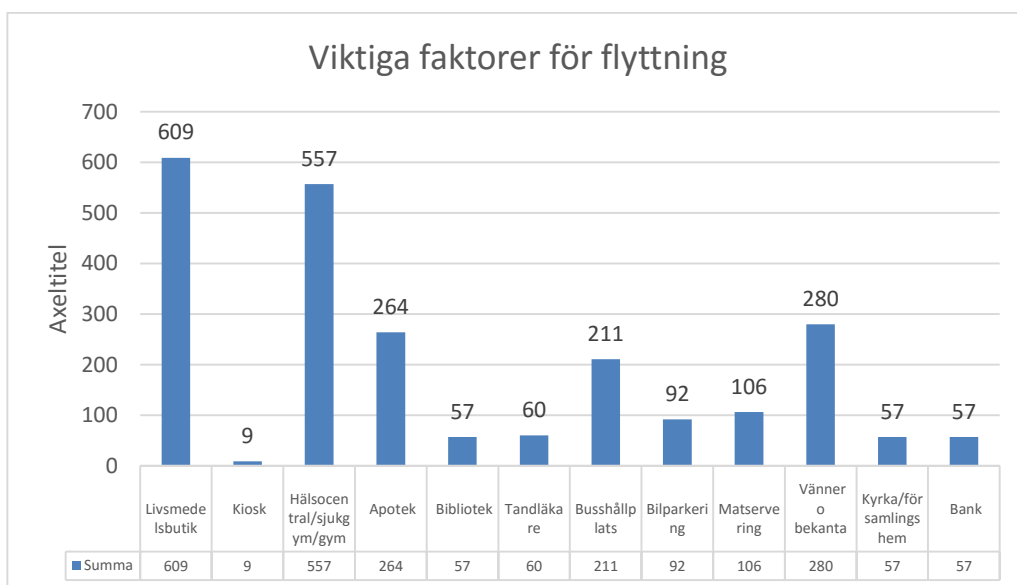
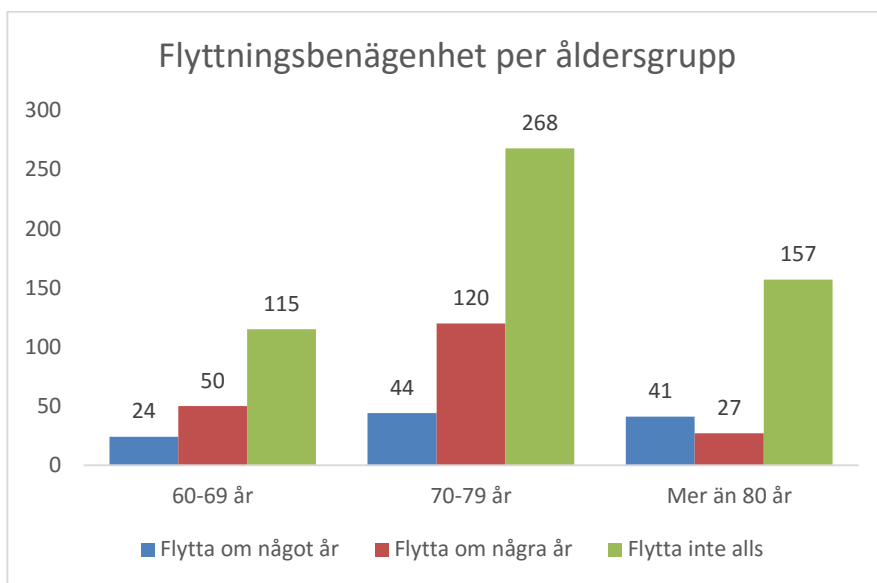
Antal som är beredda att flytta enligt vår enkät utgör 308 personer

Antalet svar från 1460 som anger att de vill flytta utgör $308/1460 * 100 = 21,1 \%$

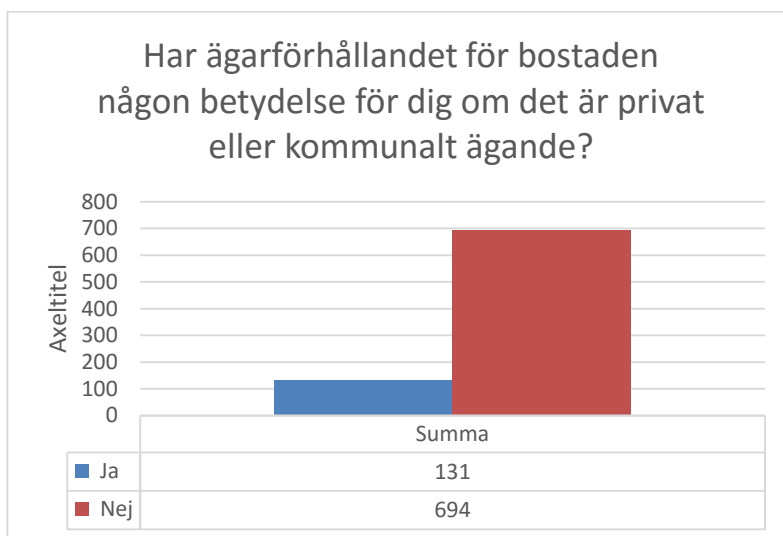
21,1 % av 3008 personer utgör 635 personer inom kommunen som är beredda att flytta inom det närmsta eller närmaste åren.

Om andelen som vill flytta i första hand till annan kommun enligt enkäten (127 st.), är representativt för hela gruppen äldre än 65 år så blir det: $(127/1460) * 3008 = 262$ personer

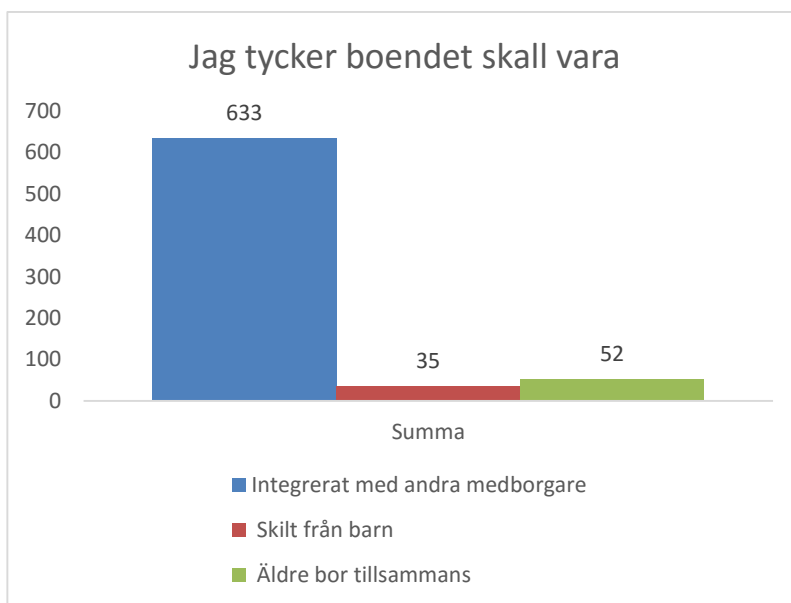
Enligt kommunchefen Ola Skyllbäck (2015-11-25) så genererar varje medborgare 60.000 kr per år i våra transfereringssystem. Det innebär att om 262 personer lämnar kommunen inom två år så blir förlusten för kommunen 7,86 miljoner årligen.

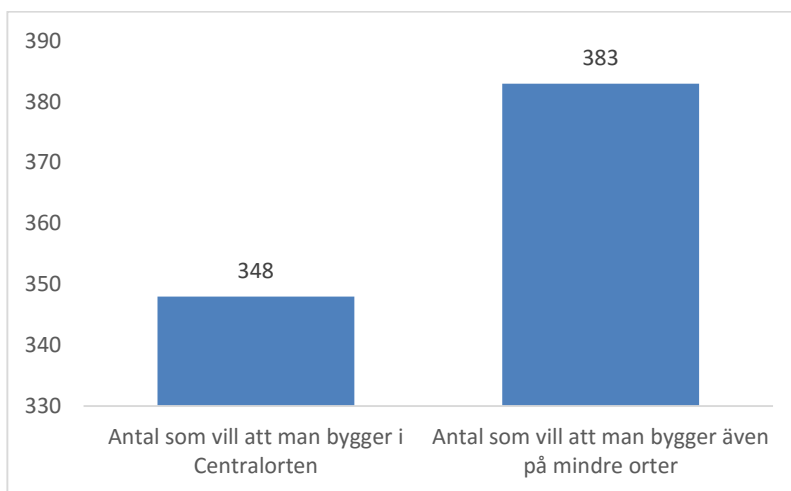
Vår kommentar: Om kommunen satsar på att bygga i exempelvis Ås tolkar vi de äldres önskan så att det då krävs en livsmedelsbutik, hälsocentral, busshållplats och apotek. Av dessa finns f.n. bara busshållplats i Ås. Många har lämnat flera förslag.

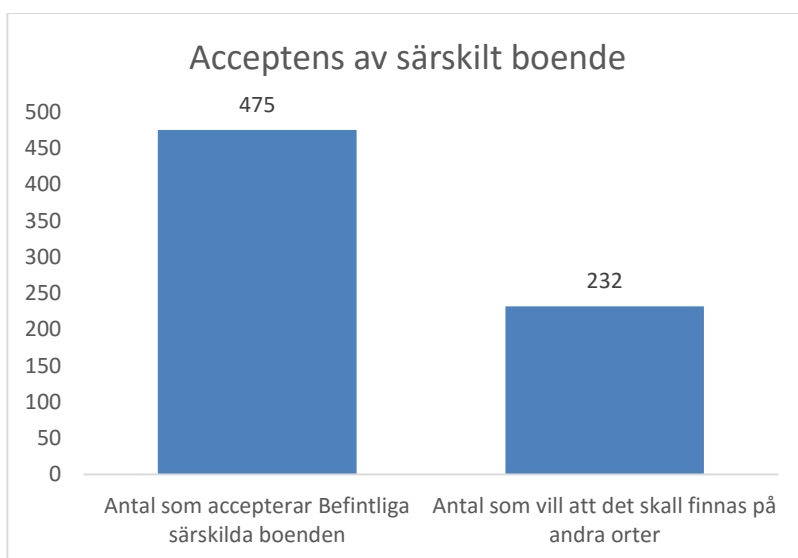
Vår kommentar: Det är en övervägande majoritet som inte har något emot privata aktörer på bostadsmarknaden

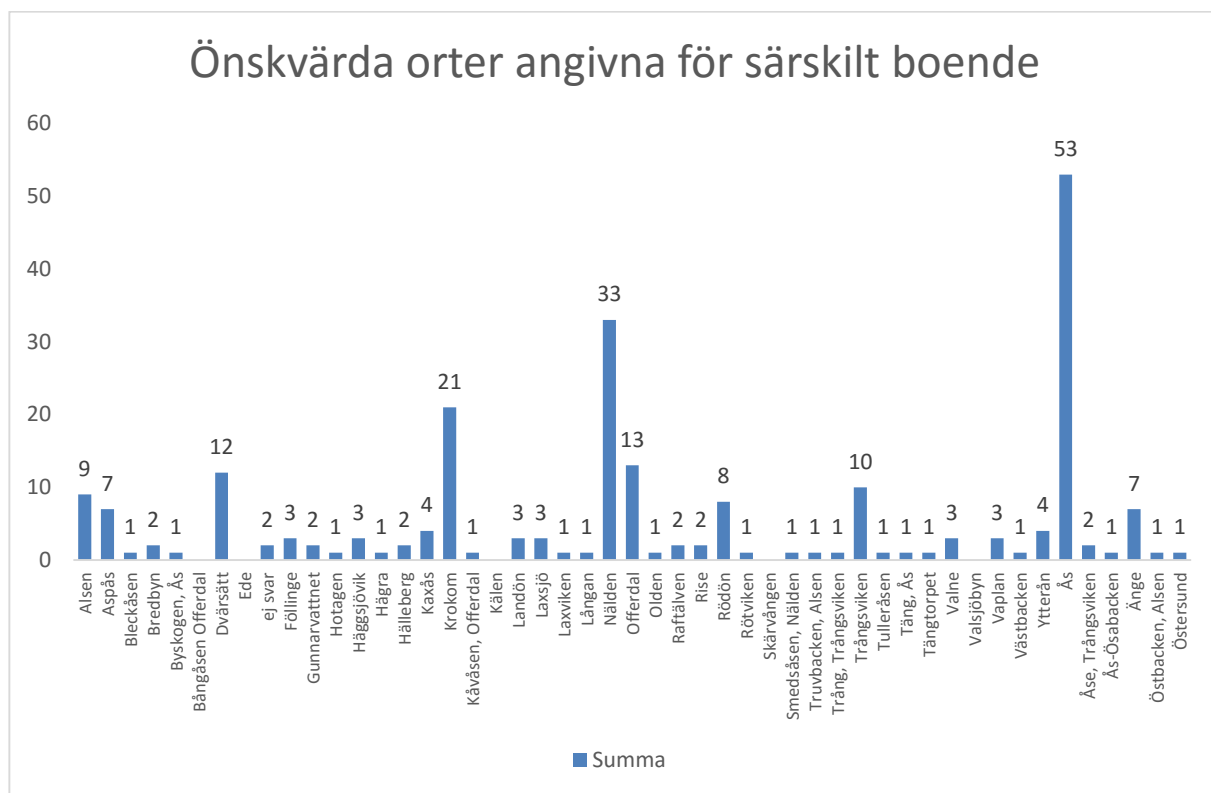
Vår kommentar: Vi tolkar resultatet så att man skall undvika kategoriboende vid nybyggnad.

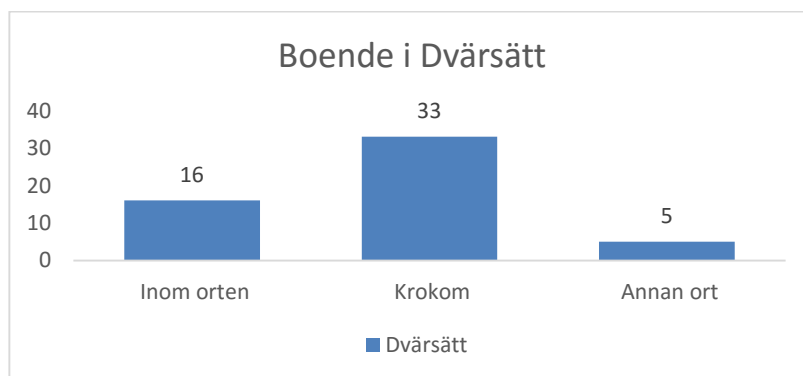
Vår kommentar: Notera att grafen börjar på 330. Det finns alltså ett uttalat önskemål om att man även bygger på mindre orter när nybyggnad skall ske.

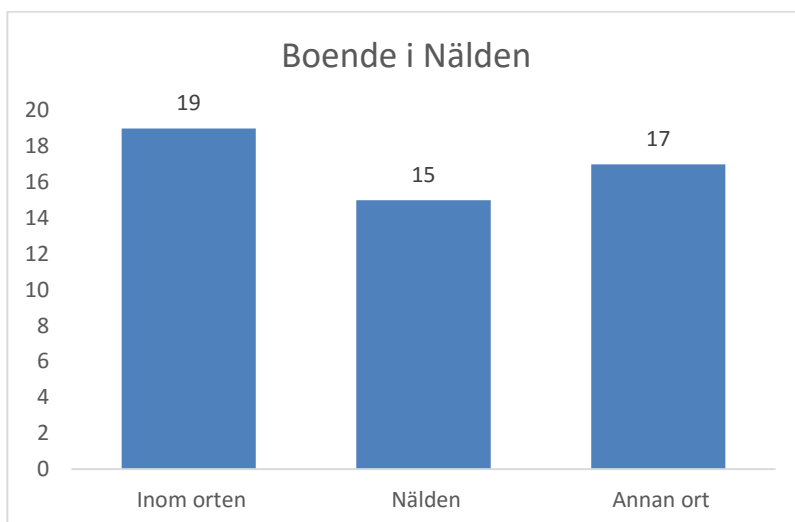
Vår kommentar: Vi anser att kommunen skall beakta önskemål om särskilda boenden även på mindre orter när behov finns att utöka antalet platser.

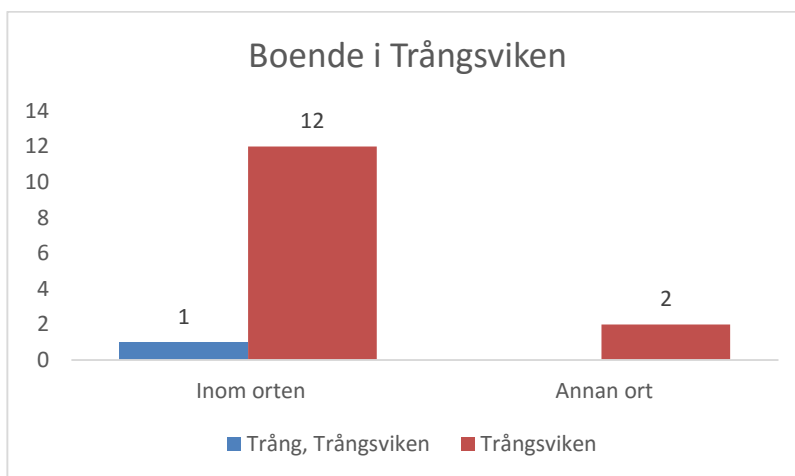
Vår kommentar: Här finns redovisade önskemål på vilka orter som särskilt boende önskas.

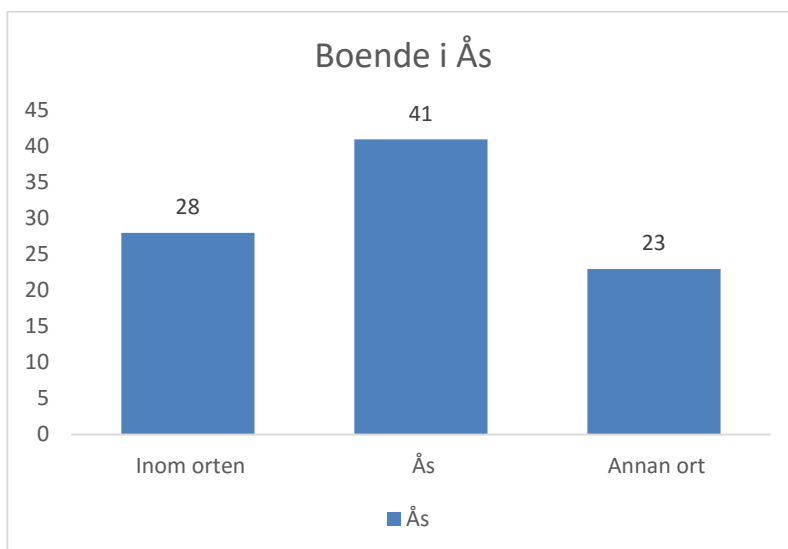
Vår kommentar: Av de 52 boende i Dvärsätt har, i första hand, 47 personer angett att de vill flytta inom orten eller till Krokom. Sannolikt önskar flera av dessa att få flytta till Ranågårdens om detta varit möjligt. (Vissa av svaren i kolumnerna inom orten och Krokom har dubbelmarkerats) De 5 som angivit annan ort har 3 st önskemål om Östersund och 2 st Stockholm)

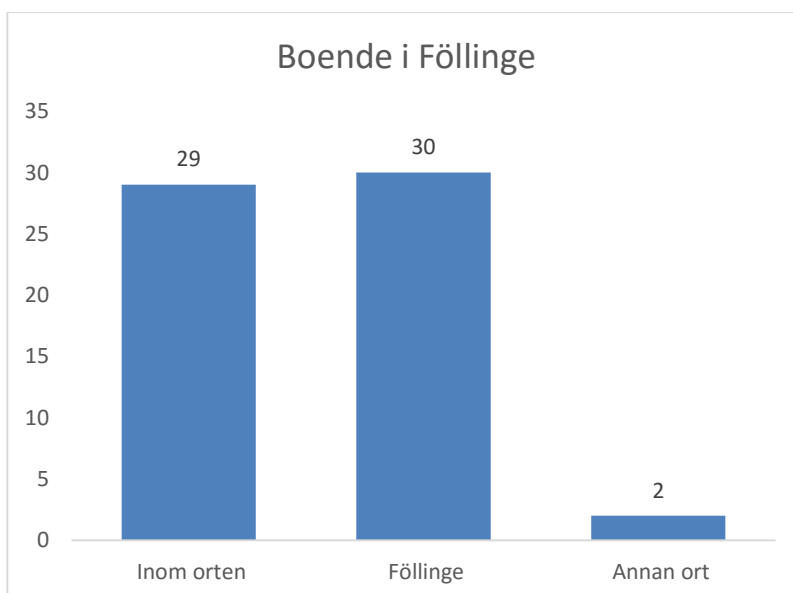
Vår kommentar: Av de 60 boende i Nälden, har i första hand, 17 personer angivit att de vill flytta till annan kommun, varav huvuddelen till Östersund. Troligtvis hade flera av dessa velat stanna kvar om det funnits ett alternativt boende på orten. Av de övriga som önskar flytta kommer sannolikt huvuddelen att flytta från orten eftersom alternativt boende saknas.

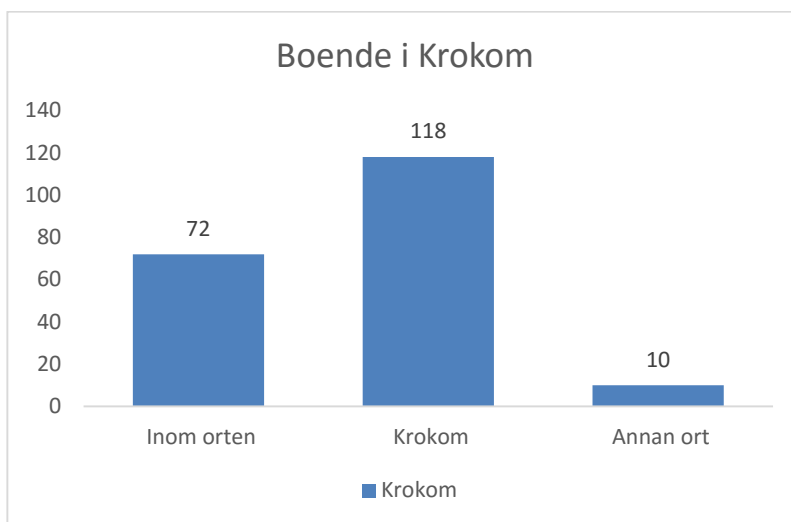
Vår kommentar: Av de 24 boende i Trångsviken har i första hand endast 2 anmält annan ort. En Östersund och den andra Trångsviken. Däremot har 11 boende uttryckt önskemål om särskilt boende i Trångsviken.

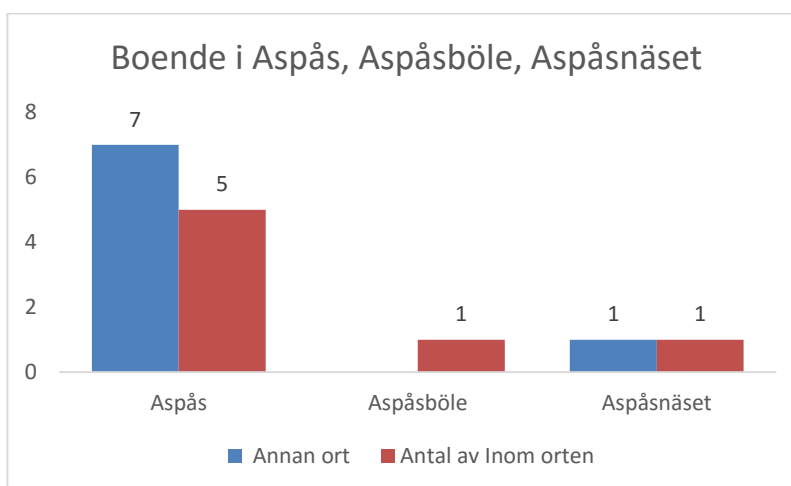
Vår kommentar: Av de 79 boende i Ås har 23 st., i första hand, angivit annan ort varvid 20 st angivit Östersund. 49 st. har dessutom angivit önskemål om särskilt boende i Ås trots att faktorer som angivits som viktiga saknas i Ås.

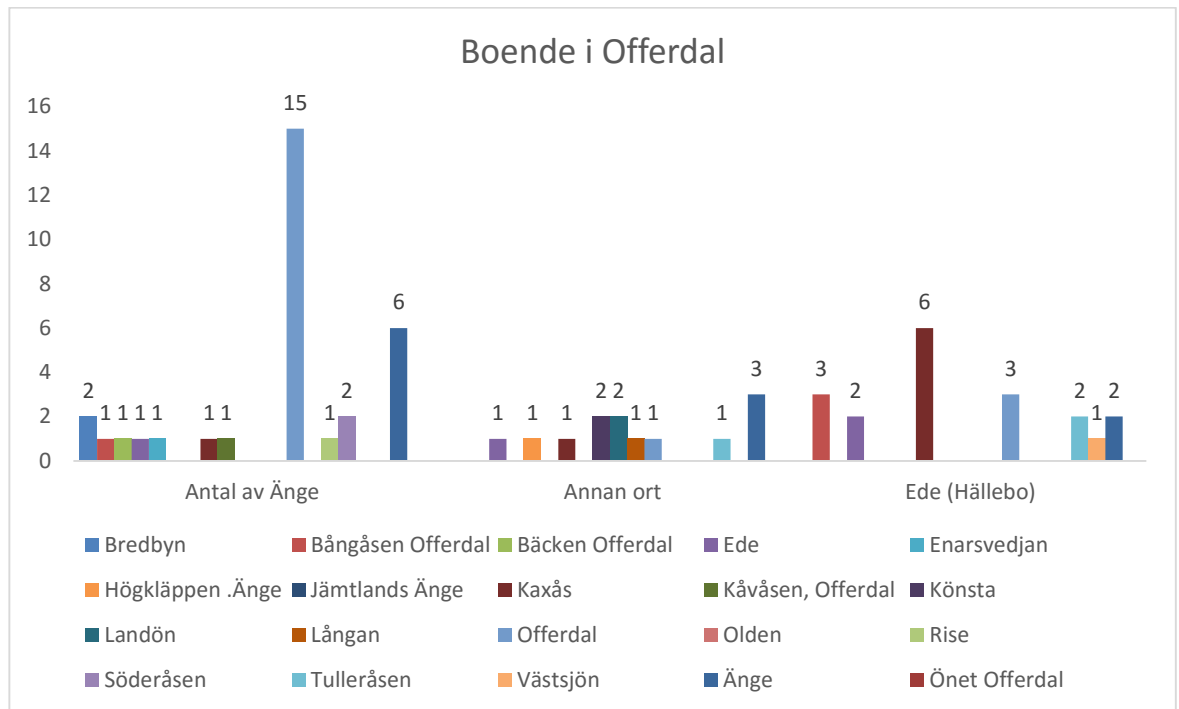
Vår kommentar: I Föllinge har, i första hand, endast 2 st. anmält flyttning utanför kommunen. Endast två personer har anmält önskemål om särskilt boende i Ås. Övriga är tydligen nöjda med det särskilda boendet eller befintliga bostäder i Föllinge.

Vår kommentar: Av de boende i Krokomböle har 9 st. anmält flyttning i första hand till Östersund. En boende har anmält flyttning till Dvörsätt.

Vår kommentar: Av boende i Aspås, Aspåsnäset, Aspåsböle har 8 st. angett önskemål i första hand om flyttning till Östersund.

Vår kommentar: Av boende i Offerdal har 9 st. angett önskemål om flyttning i första hand till Östersund.

Redovisning av kommentarer som de äldre tillfört enkäten

Införa hustomtar igen, eftersom detta skulle medföra större möjligheter för oss äldre att kunna bo kvar i våra hus. Det skulle även medföra lättnad för anhöriga, som annars får extra stor arbetsbörda. Det jag behöver hjälp med är t.ex. Snöskottning, gräsklippning och räfsning av löv.

Jag vill ha kvar den service som finns i dag med avseende på kontanter m.m. Ingen datorisering.

Jag tycker det är horribelt att personer boende i Näliden/Krokom måste flytta till Föllinge eller Hällebo. Alla anhöriga har inte bil och körkort och då finns det inga möjligheter att besöka någon.

Vill komma ut och se lite folk om man är frisk. Inte kyrkogården i Ede

Jag önskar att man bygger boenden enligt gamla tidens ålderdomshem, men på ett modernt vis. Egna rum, men med gemensamma utrymmen som t.ex. matsal och allrum
Önskar flera 70+ boenden anpassade i Krokom

Att kommunen fortlöpande följer upp hur äldre haft det, och hur de mår. Att de informeras om rätt till hemtjänst och bidrag.

Jag har varit Hotagenbo i hela mitt liv. Min önskan är att få fortsätta vara det
Önskar mer engagemang från kommunen, men öppen för privata alternativ och mer framförhållning!!

Jag önskar att särskilt boende finns på fler platser så att alla som bor där har nära till vänner och anhöriga. Ingen ska behöva ha flera mil bort och sällan eller aldrig få besök.
Större personaltäthet. Utbildad personal som kan se åldrandets förändringar och förstå dem.
Läs geriatrik

Vi kan inte acceptera att hamna i Ede eller Föllinge, har ingen anknytning dit. Resor för anhöriga blir väldigt långa.

Bussförbindelse Krokomb Rodön Östersund

Att bussförbindelse angör Rodön. T.ex. ändra någon linje som går Ösd-Krokomb till att gå Ösd-Rodön-Krokomb. Det skall då finnas fler turer än nuvarande "skolbuss" till Ösd på morgon och hem på eftermiddagen. Att nuvarande täckning för mobiltelefonen blir bättre på Rodön

Bara Krokomb, inte Ede och Föllinge

Ett boende för äldre med egen ingång i ett plan med en inglasad altan med en gemensam restaurang.

Boende med endast en våning med egen ingång och inglasad uteplats.

Jag vill inte bli nekad särskilt boende om jag själv anser mig behöva det. Om maken lever vill jag att det ordnas ett gemensamt boende för oss båda, (så länge det är rimligt att ha utbyte med varandra)

Det blir nog bra

Hoppas få bo kvar där jag bor

Ej placera dementa med äldre som är "klara" i huvudet och som har behov av att umgås med andra.

Bara Krokomb. Låt oss gamla inte bli isolerade helt från yttvärlden! Bygg centralt där man har all service. Bygg gärna så att både boende och andra medborgare har tillgång till matservering och fika för en trevlig samvaro helt enkelt i samma byggnad. Det sociala och aktiviteter är mycket viktigt för att äldre ska må bra.

Att hyran inte höjs till skyarna. Samma vid särskilt boende, bör vara lägre

Hyrorna skall sänkas på lägenheterna i Krokombostäderna, omgående

Om jag blir beroende av hjälp, vill jag bli hjälpt av utbildad personal

Återinföra gammeldags ålderdomshem där man har ett "eget" rum, men kan gå till matsal, träffa medmänniskor och ha terapi för sysselsättning dagtid!

Jag skulle önska ett boende för äldre centralt i Krokomb med gångavstånd till all service (mindre, billiga lägenheter med mat serverad i matsal och gärna ett kafé, kiosk i närheten där man kan prata och umgås). Allt på ett plan. De gamla får hjälpa till om de kan och orkar. Ett stort aktivitetsrum och samlingsal. Allt på ett plan. Lätt att komma ut. Ett kollektiv som sköter om det hela, gott om personal. Pensionärerna delaktiga i besluten. Överskott kan användas till reserv m.m. Inga dyrbara ekonomer. OBS se dokumentären om äldreboendet i Tubberöd.

Jag vill helst bo i lägenhet liknande Orion med balkong så att man kommer ut.

Servicelägenheter är ett önskemål

Att det finns personal om jag så skulle behöva. Det ger trygghet. Att jag naturligtvis har eget rum och TV. Att någon observerar om ev. näringsbrist

Jag vill bo kvar hemma så länge jag klarar mig någorlunda. När jag behöver förändra mitt boende, kräver jag att mina-, eller om jag inte kan framföra själv- mina anhörigas önskemål och uppgifter respekteras och följs. Trygghet som värdegrund skall tillräknas stor betydelse vid bedömning av behov. Oetiskt och odemokratiskt att man inte får bestämma själv över sitt återstående liv.

Personalen måste öka och vara välbetald och motiverad. Vårdbehovet måste få styra. Det finns ingen anledning att minska livskvaliteten i ett rikt land. Det finns inga ekonomiska problem. Problemen är politiska. Behoven måste få styra. Inget annat!

Bygg gärna ett boende i Aspås

Om jag tvingas bo på ett äldreboende så skall där finnas kompetent personal som har tid att umgås med de boende och även se till att man kommer ut på promenad eller annan motion

Har tidigare lämnat er önskemål om seniorboende från 55+

Särskilt boende bör byggas i inte alltför stora komplex. Kanske integreras i nya bostäder som en del av (trappuppgång t.ex.) eller del av ny skola/förskola.

Mera värme i lägenheterna

Viktigt att ingen placeras så långt från sin familj så inte anhöriga kan hälsa på ofta

Bygg så det är tillgång till restaurang, hårfrisör med mera inom området. Om anhöriga kommer på besök skall man gå och äta en fin middag utan större besvär.

Viktigt med möjlighet till aktiviteter. Hobbylokal + internet. Bra samlingsutrymmen. Lokal för vävning snickeri mm.

Låt sunt förnuft få råda när ni ska utveckla åldrandets framtid. Ta fasta på: Passa alla kategorier från barn till äldre. (flexibilitet och användarnytta)

Jag tycker kommunen skall bygga trygghetsboende dit man kan flytta om man i huvudsak klarar sig själv. Vill ha gemensamt. Och gärna gymlokaler

Det borde finnas ett serviceboende för den som är för pigg för särskilt boende men kanske otrygg i sin ensamhet. Där man har grannar i närheten, kan äta tillsammans och umgås. Jag har själv arbetat i vården och tycker mig märka att ensamheten blir bara värre.

Så länge man kan klara sig själv vill jag bo kvar på orten under förutsättning att affären är kvar bank och apotek. Önskvärt vore att det finns mer parkeringsplatser eller carport
Bygg radhus "enkla" som passar både äldre och yngre. Lätt att gå ut och in. Bygg små ettor och tvåor

Bygg fler ålderdomshem. Sluta med stängning av ålderdomshemmen!!!Efterfrågan på ålderdomshem är större än politikerna tror. Ålderdomshem ska öppnas för människor som är gamla och ensamma även om dom inte har samma vårdbehov som svårt sjuka och döende! Sluta kalla ålderdomshem för särskilt boende. Detta språkbruk är förvirrande för många äldre.

När det gäller fråga 7-9 är min grundinställning att inte flytta alls. Men om så krävs kan

man få vara förberedd på detta. Hoppas att jag med detta gett en bra förklaring

Ta hänsyn till oss med låg pension. Sätt taxan därefter bl.a. när det gäller hemhjälp. Det är hög-låg pension allt handlar om för oss pensionärer.

Positiva äldreboende! önskas. Absolut inte bara vid svårare sjukdom! Små lägenheter med gemensamma utrymmen, gemensam mathållning och matlag efter önskan. Kokvrå i egna lägenheter. I Ås dessutom odlingsmöjlighet till boendet- förvaring. Aktiviteter att erbjuda: gym, bokcirkel, kulturutflykter/resor, kör t.ex., fester, detta bestäms gemensamt och med varierat utbud. Kan vara en gård insprängd i Ås bland övrigt. Varierade ålder i omgivning bra och levande i solig stor balkong. Gärna "Krokom Tower"(=Malmö) vid bra läge (fjäll)-

Att man ska få bo i närheten av anhöriga och vänner. Ej för långt bort

Önskar att man får flytta till "boende" då man önskar göra det och inte först då man är dement och nära döden. Kolla TV programmet Landgång på Tjörn. Fantastisk förebild.

Krokom är en fin turistkommun, tack vare att vi som bor i glesbygd värnar om öppna landskap. Vi vore väl värda att få lördagstidningen utdelad. Vem vill läsa tidningen sent på

måndagseftermiddag. Likaså 100 % Krokom når oss ej i utkanterna av kommunen, så den kan de sluta med. Hur ska vi klara oss utan kontanter??

Man kanske skulle kunna bo hemma längre om man kunde få hjälp med t.ex. gräsklippning och snöröjning
Hjälp med snöröjning och gräsklippning

Jag förstår inte varför ni bara tänker på de äldre som inte kan klara sig själv. Jag skulle vilja att det byggs 50+ hus med så mycket ekologiskt tänkande som möjligt där man kan ha sin egen lägenhet samtidigt som möjlighet till gemensamma måltider relax och samlingsrum-bibliotek-var dagsrum-hobbylokal- gym, ska finnas + odlingsmöjlighet. Dessa hus behövs som alternativ till särskilt boende, som inte alla kan bo på eller finns plats på.

Mera aktiviteter. Mera personal. Mera träning och sjukgymnastik
Maten lagas på boendet. Att man få ha husdjur, ex vis hundar eller katt. "Lekpark" för äldre, hinderbana, balansredskap osv. Slöjdlokal för sömnad eller trä, keramik, konst, akvarellmålning o dyl.

It would be perfect to live together with young and older people in a community

Jag vill helst bo på nedre våningen med egen ingång + parkering för bilen.
Matservering om man vill. Hjälp med att t ex sätta upp tavla, byte av lampor o gardiner m m. Råd vid ifyllande av papper m m
Fråga 13: på grund av reseproblem
Serviceboende med restaurang och olika aktiviteter bad, bridge, pingis, läsecirkel, vävstuga osv.
Jag bor så bra i min lägenhet i Änge. Jag trivs så bra. Märta Jönsson, Genvägen 11, Offerdal. Underskrivet: Märta Jönsson

Jag vill bo hemma så länge det går. Med hemhjälp. Hiss finns där jag bor.
Service på orten i form av livsmedel och servering (mat, café etc.) ett KRAV för särskilt boende
Möjlighet att flytta till "annat boende" medan man fortfarande är någorlunda frisk och klart i huvudet!
Att det byggs ålderdomshem för äldre
PS. Ni MÅSTE ju BYGGA FLER BOSTÄDER, de som finns idag räcker inte till när alla vi 30- och 40-talister blir beroende av anpassade bostäder, när vi inte klarar av att bo hemma i vanliga bostäder. PS. När byggde ni några senast?

Tillägg p 6: annan lägenhet i Krokom - Ev. ett boende där man har egen lägenhet och att det i samma hus finns sällskapsrum, möjlighet till olika aktiviteter och restaurang (matsal) dit man kan gå om man inte har lust att laga sin egen mat

Tillägg fråga 6: Om några år om jag ej klarar av att bo kvar --- vill inte flytta ... så länge det går.--- FR 15: Gärna möjlighet till eget boende i lägenhet med service (servicehus) typ servicehus där man själv väljer hur mycket hjälp man behöver och i övrigt sköter sig själv. Det ska finnas tillgång till matservering för den som inte vill/orkar laga mat själv. Gärna sällskapsrum där det kan ordnas underhållning och där man kan träffa andra boende om man så önskar.

Kommunen bör enligt min uppfattning satsa på flera alternativa boendeformer för att ge större valfrihet t ex trygghetsboende. Det kan innebära abesparingar för kommunen på sikt. Jag tänker då i första hand anpassning av befintliga bostäder.
Prisnivå på boendet så man har råd att leva också

Besök av sköterska var 14:e dag för råd om skötsel m.m samt rättigheter

Kommunen har en stor del till Hothagens gamla kommundel

Om särskilt boende ska byggas ska det byggas centralt i centralorten.

2. Tillgång till internet
 3. självbestämmande .Personalens åsikter ska inte få avgöra om jag vill ha ett glas vin till maten eller en snaps till jullunchen.
 4. att måltiderna ska spridas ut över en längre tid på dygnet minst 12 tim. och inte som idag under 8 tim.
 5. blir idag hungrig nattetid. Tror jag behöver en nattmacka is.t.f sömntablett.
 6. Viktigast av allt är att utevistelse är möjligt på alla boenden och att när vädret tillåter få gå ut varje dag.
 7. Tillgång till sysselsättning/underhållning.
 8. Hjälpmedel/rehab ska finnas.
 9. att man rengör mina glasögon varje dag. MM
-
1. Bo kvar så länge jag klara mig själv (med hjälp av min make) samt att jag kan söka kontakter o aktiviteter ute i samhället
 2. Någon form av serviceboende (lägenhet) med tillgång till personal matsal, ng form av aktiviteter och att få komma ut i friska luften. Bävar för att bli lämnad ensam hela dagarna sittande oförmögen att själv ta kontakt med personal eller andra
BOENDE.
 3. När är i behov av vård o tillsyn vill ja bo på ett gammaldags ålderdomshem typ Ranågården.
 4. Önskas ett tryggt stöd och hjälp till anhörigvårdare.

Tyvärr har jag ingen förhoppning om att politikerna i vår kommun kommer att ta någon notis om de önskemål som förs fram via enkäter och andra undersökningar. Dom är förhoppningsvis medvetna om att den politiska och ekonomiska situationen i Europa och även Sverige, kommer att helt avgöra vilka ekonomiska prioriteringar kommunerna tvingas göra i framtiden. Vi pensionärer har aldrig varit en prioriterad grupp, ej heller de som arbetat inom äldreomsorgen, och när ekonomin diskuteras vet alla vad som händer, man söker alltid det kostnadseffektivaste lösningarna.

Det är ingen tillfällighet att det inom gruppen "fattigpensionärer" finns en stor grupp vårdpersonal. Att önska är en sak, men att få gehör för sina önskningar är en annan, det kräver både ekonomiska möjligheter och hjälp från någon inflytelserik person och eller en påstridig anhörig som kan påverka ens situation. Har man inte den möjligheten återstår bara det "kostnadseffektivaste" alternativet inom ramen för lagen om vård och omsorg och det kan ingen påverka. Om denna enkät skickats till människor som arbetat eller arbetar inom äldreomsorgen hade det med stor sannolikhet kommit fram vad äldre personer önskar beträffande boende, (det brukar de gärna berätta) men ingen har hittills varit särskilt intresserad av att höra deras version, eller också vågar dom inte berätta.

Isolering från dagligt aktivt liv är inte bra för någon. Äldres boende bör finnas så att man kan följa med vad som händer kanske bara att se genom ett fönster, folk i rörelse räcker ibland. Fysisk o kulturell stimulans, beröring, fysisk av en annan människa. Mötesplatser som bibliotek eller andra lokaler, snickeri och textila uttrycksmöjligheter.

Dragspel och Viggen hör till en annan generation.

Bra buss och reseförbindelse för dem som vill besöka oss

Jag är dement bor o får bra tillsyn o skötsel på Storån Bykooperativ

Helst hemlagad mat. Gymnastik eller utemotion. Glad underhållning, sång o musik. Om patienten mår bra krävs mindre hjälp. Det måste bli billigare för kommunen
Får anhörljälphelst fåtal trappor balkong, överkomlig hyra

När jag måste in på ett boende vill jag inte bli ifrågasatt om det verkligen är nödvändigt
Viktigt med möjlighet till gemenskap t ex samlingsrum lättillgängliga utomhusmiljöer.,
Viktigt umgås med djur.

Fler markerade av- o påstigningsplatser mellan Nordannälden o Storholmsjö.
Jag vill flytta nu så jag vet vad som händer och hinner bo in mig innan jag blir ett
vårdpaket. Jag efterlyser mellanboende 65+ med kösystem o klara regler för parboende.
Balkong eller terrass, Hiss eller markplan. Seniorboende
Om jag behöver omvårdnad, vill jag att det finns tillräcklig bemanning för en väl
fungerande vård

Bygg bostadsrätter av olika utformning med tillhörande gårdar, Alla hus ska ha hiss, det
gynnar alla, Krokom ser ut som en parkeringsplats, Och tillägg uppställning för skrotbilar o
diverse i naturen

Vill att det ska finnas anpassat för elöverkänsliga i framtiden

Vill att det ska finnas riktig mat. Ej matlådor som har fraktats lång väg

Bygg radhus på 2-3 rum o kök med en liten gräsmatta, det ger livskvalitet till oss äldre.

Både som hyres- o bostadsrätt

På g av min känslighet för trådlöst, elektriska fält, elektromagnetiska fält, växelfält,
mikrovågor. Och flera elkänsliga med mig så måste det finnas lågstrålande områden i
Krokoms kommun där vi kan få bo. Är även bra för icke elöverkänsliga

Jag anser att det ska finnas någon som kan gå ut med personer som inte klarar av att gå ut
älv minst 2 dagar/vecka. Jag tycker inte om att personer boende i Krokom/Nälden MÅSTE
flytta till Föllinge o tvärtom. Det finns säkert pensionärer som är pigga o som kan tänkas gå
ut med dem som inte klara sig själv. Men man måste bli tillfrågad o det kan ju inte vara så
svårt.

Önskar att de boende ska kunna laga mat själva. Schema olika lagar mat varje dag, äter
tillsammans, dukar vackert, servera i glas, vin ibland. Viktigt att ha sällskap vid middag för
satt få aptit att äta. Även daglig promenad för de som så önskar

När jag önskar flytta till ett tryggt boende servicelägenhet ska det kunna genomföras
snabbt. Jag vill inte bli isolerad, ensam i ett hus på landet även om kommunen kan ge hjälp
2-5-ggr dagligen

Någon typ av mellanboende kan bo med tillgång med hjälp om det behövs och till en rimlig
kostnad så att alla har möjlighet till detta. Det finns ganska många som har mycket låg
ålderspension under 10000:-

Eget boende där det finns tillgång till trygghet, sällskap ,olika boendeformer för olika
behov, så man har glädje o nytta av varandra. Gemenhatslokaler för aktiviteter, restaurant
för att få ett glas vin om så önska. Ett värdigt åldrande

att få tillgång till färdtjänst för resor till t ex frisör, för inköp av kläder, till apotek mm
Hundrastgård.

Jag tycker att vi kan bygga i Krokom så att vi äldre kan bo kvar och känna oss trygga.
Bygg i Krokom!

Utnyttjande av mötesplats krokom fd. gamla konsum med andra medborgare övriga
åldersgrupper, föreningsverksamheter, studieförbund, kultur mm

I övrigt är Ås en alldeles utmärkt ort att bo på. Närhet till skola o större ort som Krokom
Östersund är utmärkt

Tycker att bortbantandet av all terapiverksamhet var beklagligt. Det var ett bra sätt att
umgås på! Istället för att sitta rakt upp och ner och snurra tummarna. Det skulle skapa nya

arbeten för terapeuter. 40-50-talisterna kommer inte att godkänna det som vi äldre måste finna oss i.

Gärna fler 55+ boende

Önskemål om trygghetsboende med lägenheter, ej så stora. Anpassande för äldre och med tillgång till gemensamma lokaler lämpliga för aktiviteter och dit måltider ev. kan levereras från kommunens kök.

Fördubblat särskilt boende. Det var ett idiotiskt beslut att sälja Ranågården med så fint boende.

Nu när vi 40-talister blir gamla så har vi andra behov än dom tidigare. Bygg små servicelägenheter där vi har eget boende men vi kan gå och äta i matsal om vi vill. Där vi kan få hjälp när vi behöver. Inget institutionsboende passar oss.

Viktigt att pensionärsboende ligger centralt och närhet till olika serviceinrättningar. Varför inte fler s.k. ålderdomshem även för sådana som ej är helt vårdberoende. Trevligt för alla med sällskap och någon att prata med. Ser gärna att det finns någon möjlighet till övernattnings i närheten av "hemmet" för besök av ex. barn andra släktingar eller vänner.

Gamla behöver också stimulans genom fysisk aktivitet och intellektuellt utbyte.

Boende-busshållplats max 150 m(Mycket viktigt) och skola-Åsvägen

Jag tycker att ålderdomshem skulle införas igen sånt som fanns förr till exempel i Dvärsätt. Som boende i Ås vore önskvärt om det var närmare till busshållplats. De flesta pensionärer bor i hyreslägenhet på Lokes och Tors väg. Lokal för dagverksamhet.

Tillgång till affär, hälsocentral och apotek. Krav på utökad kollektivtrafik för att bättre tillgodose miljön. Man ska inte behöva tillbringa dagen på annan plats bara för att bussförbindelse är tidigt och hemresan sent på eftermiddagen.

Så klart jag vill bo kvar i Krokom så länge jag är klar i knoppen

Om jag kommer till särskilt boende så vill jag att det ska finnas dagverksamhet(terapi), högläsning, allsång, gym och andra aktiviteter.

Vill flytta nu. Vill bo i centrala Krokom

Jag anser eventuell nybyggnationer bör ske i centralorten Krokom eller Ås. I Krokom finns den närservice som äldre efterfrågar och i Ås har man ju nära till Östersund med service där.

Ålderdomshemmen tycker jag ska uppstå så att friska personer kan få ett boende om man inte vill bo kvar hemma.

Jag vill att det ska finnas boende dit man kan flytta innan man behöver så mycket hjälp. Där det är lätt att ha samvaro med andra men ett eget krypin. Där det finns tillgång till hjälp när man behöver. Jag vill inte bo hemma till varje pris där de enda människor jag ser är hemtjänsten.

I en utopi vill jag önska bo på ett ställe med utsikt, med en liten grön plätt.

Allt är beroende på hur frisk man kan vara. Ex om inte gångsvårigheter vore det bra att ha tillgång till busshållplats. Kyrka & bank vore bra att bo nära

Vid särskilt boende skall det finnas tillgång till aktivitets-område t.ex. slöjdlokal/ vävstuga samt gym.

Jag tycker att följande är jätteviktigt på äldreboenden. Att få fortsätta sitt liv som tidigare. Resor, utflykter, terapi, få vistas ute dagligen etc. Det skall vara roligt ttt bli gammal. Ingen skall bli sittande bortglömd och vänta på döden. Jag har arbetat i vården i 45 år, så jag vet hur det fungerar och det skrämmer mig

Viktigt att den yttre miljön är tilltalande. Möjligheter att odla egna grönsaker. Närheten till livsmedelsbutik ett måste.

SOU 2015:85 En förbättrad bostadssituation för äldre

Parallellt vårt arbete har en statlig utredning genomfört ett arbete som berör äldreboende. I utredningen fastställs ett antal definitioner som har betydelse för vårt arbete och som borde inarbetas i kommunens begreppsförklaringar att användas vid det utvecklingsarbete som måste vidtas i vår kommun.

Nya begreppsförklaringar

Anpassade bostäder, bostadsanpassning: Med anpassade bostäder avses här bostäder som har anpassats för att fungera för enskilda personer med olika funktionsnedsättningar. Detta till skillnad från bostäder som – utan att vara anpassade för någon särskild person – har god (eller förbättrad) tillgänglighet för personer med nedsatt funktionsförmåga. Bostadsanpassningar riktar sig till en enskild person medan tillgänglighetsförbättringar avser mer generella åtgärder.

Bostadsförsörjningsplanering/bostadsplanering: kommunernas planering för bostadsförsörjningen.

Fastighetsägare: Här avses ägare av flerbostadshus, dvs. privata och allmännyttiga bostadsföretag, bostadsrättsföreningar samt kooperativa hyresrättsföreningar.

Hiss: Här avses personhiss eller lyftplatta (i andra sammanhang även kallad rullstolshiss eller plattformshiss), som är permanent installerad i flerbostadshus.

Kooperativ hyresrätt: en upplåtelseform som innebär att de boende är medlemmar i en kooperativ hyresrättsförening, som står som hyresvärd. Föreningen kan antingen äga fastigheten eller ha ett SOU 2015:85 Uppdrag och utgångspunkter 53 blockhyresavtal med en professionell fastighetsägare, ofta ett allmännyttigt bostadsföretag. Vid inflyttning betalas en upplåtelseavgift som återbetalas vid avflyttning.

Mellanboendeformer: Begreppet mellanboendeformer har använts av forskare och vissa kommuner om bostäder som riktar sig till äldre personer men som inte kräver något biståndsbeslut – boendeformer som utgör ett alternativ ”mellan” vanliga bostäder och särskilt boende.⁸ Begreppet förekommer inte i socialtjänstlagen och har ingen vedertagen definition.

Ombyggnad: Här används begreppet ombyggnad om mer omfattande renovering/upprustning. I plan- och bygglagstiftningen har begreppet en mer specifik betydelse.

Pensionärshushåll: Avser här alla hushåll över 65 år.

Riktlinjer för bostadsförsörjningen: Enligt bostadsförsörjningslagen ska kommunerna anta riktlinjer för bostadsförsörjningen minst varje mandatperiod.

Seniorer: Begreppet avser här, liksom pensionärer alla över 65 år medan begreppet ”äldre” vanligen avser de äldre åldersgrupperna av seniorerna.

Seniorbostäder/seniorboende: Det finns ingen vedertagen definition. Begreppet används ofta som samlingsnamn för bostäder som marknadsförs under olika beteckningar och med lite olika innehåll men som alla riktar sig till personer över en viss ålder.

Särskilt boende: Bostäder med heldygnsomsorg, vilka tillhandahålls efter beslut om bistånd enligt socialtjänstlagen till äldre människor som behöver särskilt stöd i boendet. Kallas också särskilda boendeformer eller vård- och omsorgsboende.

Tillgänglig, tillgänglighet: Begreppen används här om bostäder och boendemiljöer som personer med nedsatt funktionsförmåga kan ta sig till och ta sig runt i. Bostäder som kan utnyttjas av rullstolsburna personer är tillgängliga.

Trapplift: Lyftanordning som monteras i en trappa, ofta tillfälligt, och som är avsedd för en person med nedsatt rörlighet. Kan i andra sammanhang även kallas trapphiss.

Trygghetsbostäder/trygghetsboende: Begreppet har ingen enhetlig definition. Vissa villkor har dock gällt för att få statligt investeringsstöd till trygghetsbostäder: Det ska finnas personal dagligen som på olika sätt kan stödja de boende under vissa angivna tider, samt utrymmen för de boendes samvaro, måltider, hobby och rekreation. Bostäderna ska reserveras för hushåll där minst en person har fyllt 70 år. Men det finns även trygghetsbostäder som byggts utan statligt stöd, och som inte uppfyller dessa kriterier.

Utredningens övervägande och förslag i sammanfattning

Bostäder för äldre är ingen isolerad fråga, som går att avgränsa från bostadsförsörjningen i övrigt. De kvaliteter som äldre personer söker på bostadsmarknaden är till stor del inte mer speciella i förhållande till andra grupper efterfrågan än att de skulle kunna tillgodose inom ramen för en väl fungerande lokal bostadsmarknad. Äldre är generellt sett inte heller någon svag grupp på bostadsmarknaden. Ett ökat bostadsbyggande skulle öka möjligheterna för äldre människor att hitta bostäder som det fungerar att åldras i och frigöra såväl prisvärda villor som billiga smålägenheter. Men den här utredningens uppdrag var inte att tackla den generella bostadsbristen utan fokus här ligger på frågor som mer specifikt gäller bostadsförsörjningen för det växande antalet äldre personer på bostadsmarknaden och på hur man skulle kunna åtgärda brister som i synnerhet drabbar äldre personer. Utredningens bedömning är att det behöver satsas på förbättrad tillgänglighet i de äldre delarna av bostadsbeståndet, parallellt med åtgärder för att främja boendeformer som efterfrågas av seniorer men som av olika skäl inte kommer fram inom befintliga strukturer på bostadsmarknaden. Detta bör ske inom ramen för en strategisk planering av den generella bostadsförsörjningen. Utredningen ser även ett behov av att stärka de fattigaste pensionärernas ekonomiska möjligheter att efterfråga bostäder som det går att bo bra i även med nedsatt funktionsförmåga. Vidare borde det vara lättare att som senior hitta information om vilka alternativ som finns på den lokala bostadsmarknaden. Slutligen behöver kunskapsspridningen kring tillgänglighetsfrågorna intensifieras och utredningen identifierar ett behov av forskning kring bostadsutformning, med fokus på hur bostäder används i dag och hur olika hjälpmedel och ny teknik fungerar i hemmiljön.

Allt fler äldre medan antalet ungdomar minskar

Den tilltagande bostadsbristen har slagit hårt mot dagens ungdomsgeneration och det finns ett uppdämt behov av bostäder för att unga människor ska kunna etablera sig på bostadsmarknaden. Till det kommer en våg av nyanlända som behöver någonstans att bo direkt. De äldre generationernas bostadsbehov är oftast inte lika akut – de bor redan någonstans. Men snart kommer antalet unga att minska år från år – även i absoluta tal – alltmedan åldersgruppen 65+ ökar med över 30 000 personer om året. År 2030 kommer det att finnas bortåt en halv miljon fler invånare över 65 år – men tusen färre i åldern 20–29 år.

Ökningen av antalet äldre kommer att fortgå lång tid framöver och till följd av den bristande tillgängligheten i bostadsbeståndet kan många äldre efter hand hamna i en ohållbar bostadssituation.

Beslutskriterier för när äldre flyttar

Anledningarna för äldre att flytta varierar naturligtvis för varje enskild individ. Vi har kommit fram till att följande kriterier finns med som underlag för den enskilde:

- Hälsan medger inte att man kan bo kvar.
- Kostnaden är för hög
- Ensamhet
- Drift och underhåll av fastigheten är för tung att sköta.
- Maken/makan klarar inte av att bo kvar
- Barnen har flyttat ut.
- Till detta kan läggas som resultat av vår enkät att man önskar i första hand tillgång till livsmedelsbutik, hälsocentral/sjukgymnastik/gym, samt apotek.

Studiebesök med utvärdering

Eftersom vi hade begränsade eller ringa kunskaper om vad särskilt boende innebär beslutade vi tidigt att öka våra kunskaper. Vi kontaktade därför Krokoms kommun och Förenade Care för att planlägga och genomföra studiebesök vid de särskilda boendena. Vi blev väldigt väl mottagna på respektive boende som vi besökte. Den 25 augusti besökte vi Hällebo och guidades av Monica Göransson. Den 26 besökte vi Blomstergården och guidades av Monica Göransson med personal. Vi avslutade besöksrundan den 27 augusti i Solbacka där vi guidades av Melanie Koren.

Vi utvärderade besöken och kom fram till följande:

Hällebo i Ede (2015-08-25): Vid besöket guidade Monica Göransson och Ann-Marie Ågran. Deltog gjorde också Tina Larsson del av tiden.

Vi hälsades varmt välkomna och våra besöksmottagare började med en beskrivning av anläggningen. På Hällebo finns totalt 51 platser för särskilt boende. De flesta rummen är enkelrum men det finns också lägenheter för bl.a. parboende. Antalet lägenheter är 24 st. (Västeräng) och där bor just nu 27 personer. Två av dessa är just nu s.k. korttidsboende.

Korttidsboende kan pågå i 14 dagar upp till tre veckor. Hällebo utgör också särskilt boende för samer. Ett av rummen var för ändamålet trevligt smyckat med samiska inslag.

Alla gemensamma utrymmen samt toaletter städas varje dag. Boende kan använda eget sänglinne och tvätt kan utföras av både sänglinne och kläder.

För att de boende ska få komma ut även sommartid så anställs feriearbetande ungdomar för ändamålet. Aktiviteter för de boende ordnas regelbundet med flera aktiviteter i veckan.

Aktiviteterna anslås på hemsidan där man också kan läsa måltidsmenyn.

Alla boende som behöver träffa läkare kan göra det varje tisdag då det sker en läkarrond. Det finns också sjukgymnast, terapeut och tillgång till fotvård samt frissa.

Mat kan intas i matsal eller om så önskas på rummet.

En del av byggnaden har ett äldre ursprung och var utformat med trappor som gjorde miljön mindre lämpad för den som är rörelsehindrad eller lider av någon demenssjukdom.

En annan nackdel var att de allmänna kommunikationerna inte är särskilt tillgängliga. Det är svårt för anhöriga/vänner att ta sig till och från med buss. Bil är närmast ett krav för att en rimlig resa till från Hällebo ska kunna företas.

Vårt intryck av besöket var att vi fick ett fantastiskt fint bemötande av personalen.

Lokalerna var i huvudsak fräscha och trevliga även om vi inte såg något riktigt ”mysrum”.

Vi riktar ett stort tack till våra guider som gav oss mycket fin information. Ett besök på Hällebo rekommenderas för oss äldre som inget vet om boenden. Det var riktigt fint på Hällebo.

Blomstergården i Krokom (2015-08-26). Vid besöket guidade Monica Göransson med enhetscheferna Maud Eriksson, Orion nattpatrullen och larm, Helena Ashenbrenner, Gullvivan samt Carina Berggren, Klöverängen.

Orion byggdes 1994 med plats för 20 personer i lägenheter där enkelboende och parboende är möjligt. Frukost kan intas i respektive lägenhet och som då levereras från vagn. Lunch och middag intas i matsalen.

I Blomstergården finns flera avdelningar. Blålockan med 8 platser, Lingonet med 6 platser, Klövern med 6 platser plus två trygghetsplatser, Linnean med 9 platser, Klöverängen med 14 lägenheter för demensboende samt Gullvivan med 14 lägenheter. Vi besökte också dagverksamheten vid Polstjärnan. De har öppet kl. 09.30-14.30 och kan ta emot 6-8 personer varje dag.

Samtliga lokaler vi besökte var i utmärkt fint skick i modern stil. På samma sätt som i Hällebo visade personalen på en stor arbetsglädje. Lokalerna präglades av en omfattande konstutsmyckning i form av tavlor och skulpturer. Många verk kommer från Hemmingssons stiftelse och från Ranågårdan.

Exteriört fanns tillgång till grönområde och uteplatser. Blomstergården ligger centralt i Krokom varför flera äldre som har kvar sin rörlighet kan röra sig fritt i centrum.

Solbacka i Föllinge (2015-08-27): Vid besöket guidade verksamhetschefen vid Förenade Care Melanie Koren. Vi blev mycket väl mottagna även här men stämningen i arbetslaget var inte detsamma som på de övriga boendena vi besökt. Orsaken till detta kan vara att underlaget för nytt avtal med Förenade Care var så lågt satt att denne inte kunde fortsätta driften. Vill inte kommunen ha privata vårdgivare?

Hela anläggningen Solbacka är särskilt boende med 38 platser och 6 korttidsplatser. Det finns 24 lägenheter och i den gamla delen 22 rum. Parboende är möjligt. Anläggningen har inte blivit anvisad det antal personer som låg till grund för Förenade Cares övertagande av driften. Beläggningen har varit så låg som 72 %. Det märkliga med detta är att när Förenade Care inte kunde driva anläggningen och beslutat att upphöra med verksamheten så ökade kommunen plötsligt beläggningen till 100 %.

När Förenade Care tog över driften så ingick hemtjänst med 1500 timmar. Efterhand har detta minskat till som lägst 500 timmar men har nu i slutskedet ökat till 600 timmar. En märklig indelning av hemtjänsten upplevde vi också när hemtjänstresurser finns i Föllinge så användes hemtjänst från Krokom för insats i området för Laxviken. Om vi bortser från den situation som tillfälligt uppstått i Föllinge så är lokalerna väldigt ändamålsenliga och fräscha. Konst på väggarna och lokalernas skick gjorde ett gott intryck.

Privat aktör

Vid vårt studiebesök vid Solbacka (2015-08-27) framkom uppgifter som vi inte kan undanhålla. Redan 2013 fick en sökande till särskilt boende veta att det var fullt på alla särskilda boenden i kommunen. Ett korttidsboende kunde ordnas på Solbacka men till saken hör att vid tidpunkten fanns flera platser lediga på Solbacka.

Vi får uppfattningen att attityden från kommunen har varit ett tydligt ogillande mot driftformen i Föllinge. Det känns väldigt tråkigt att konstatera då detta förmodligen drabbat flera sökande negativt. Vid vårt besök hade personalen inte fått veta vad som skall hända när Förenade Care avvecklar. Inget besked från kommunen hade de fått angående sina

eventuella framtida anställningar vid Solbacka (mindre än fem veckor före avvecklingstidpunkten). Man kan misstänka att kommunen väntar med sitt agerande så att Förenade Care tvingas säga upp personalen och därvid har kommunen att nyanställa personal för fortsatt drift av Solbacka. Ett sådant förfarande kan ju troligtvis drabba de boende negativt.

Kommunikation

I våra studier har det framkommit att en av de stora svårigheterna är att kommunicera. Dels att man inte pratar samma språk (nomenklatur) och dels att organisationen i kommunen inte är tillräckligt utvecklad. Vi har i vårt arbete ofta stött på problem inom kommunen som pekar på att kommunikationen mellan befattningshavare/handläggare inte är tillräckligt tydlig. På våra frågor till handläggare framgår att ledningsprocessen inom kommunen inte är känd. När vi frågar om hur verksamheten utvecklas får vi inget rent svar. Möjligen kan problemet, tror vi, till del bero på att politikerna inte bara sysslar med VAD utan även med HUR och då sprider sig stor osäkerhet bland handläggarna/tjänstemännen. Tjänstemännen är de sakkunniga och måste därför få besluta om HUR uppgiften skall lösas.

Vi har försökt få en bild på hur utvecklingsprocessen för boende ser ut. Tyvärr så har vi inte ännu fått svar på hur det egentligen går till när nya boenden för äldre skapas. Till saken hör att ett nytt boende planeras i Ås men de handläggare som borde vara väldigt medvetna om den pågående processen meddelar att processen är okänd. Det är för oss en aning häpnadsväckande.

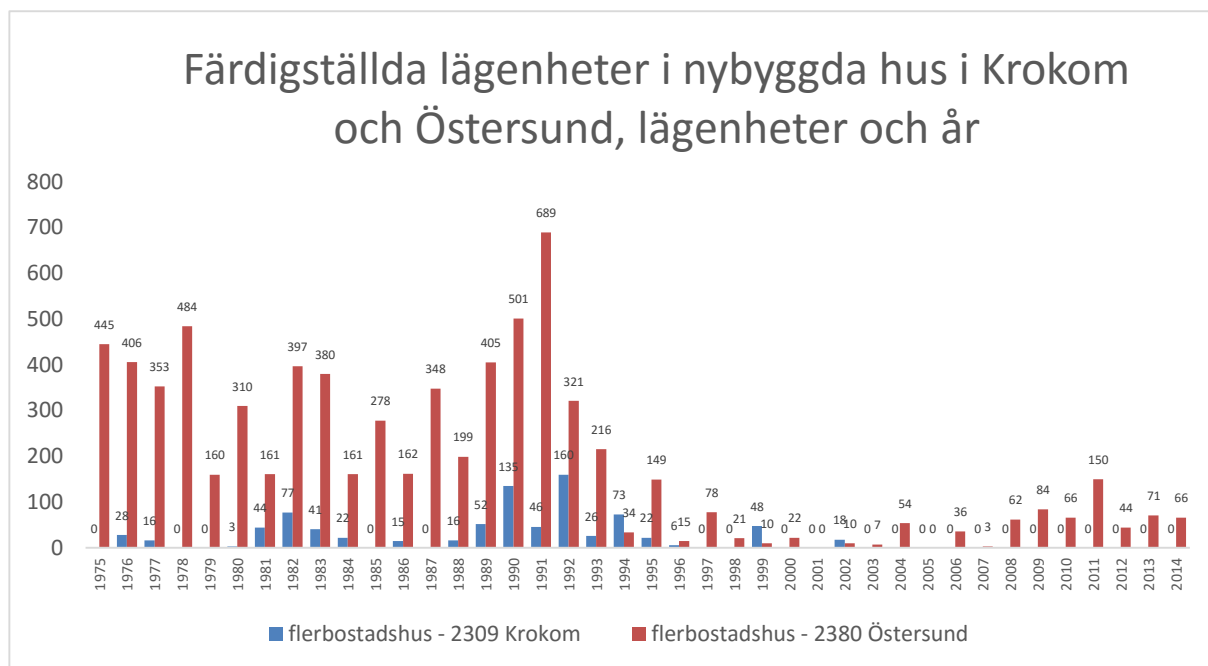
Vi har också låtit förstå att kommunikation med oss äldre inte är alldeles enkelt. Främst beror nog detta på att vi inte har läst in oss på alla de begrepp som används i kommunikationen med äldrefrågorna kring boende. Vi har förstått att biståndshandläggarna har en inte alltför lätt uppgift med att förklara de förutsättningar som finns när äldre måste ta ställning till sin boendesituation.

Förankringsprocessen i våra föreningar

Förankringsprocessen av detta arbete har skett i våra deltagande föreningar. Respektive styrelse har fortlöpande blivit uppdaterad om vad som sker i studiecirkeln. Medlemmarna har blivit informerade vid våra medlemsmöten.

Jämförelse mellan kommuner

Det är ju ofrånkomligt att inte jämföra situationen inom Krokoms kommun med andra kommuner. Beträffande bostadsproduktion redovisas nedan en jämförelse mellan Östersund och Krokoms hämtad från SCB.

Vår kommentar: Efter år 2002 har Krokoms kommun ingen nyproduktion. I Östersund däremot har nyproduktionen fortsatt oavbrutet. Av detta kan vi förstå varför äldre gärna flyttar från Krokoms kommun till Östersund eftersom möjligheten till bostad där är mycket större än i Krokoms. Med beaktande av att Östersund är fem gånger större än Krokoms kommun så är det ändå anmärkningsvärt att nyproduktionen i Krokoms upphörde efter 2002.

Konkreta förslag från oss till kommunen via KPR

Förändringen i vår undersökning indikerar att över 300 äldre inom de närmaste åren kommer att flytta.

Bostadssituationen för äldre i kommunen kommer i framtiden att bli akut för de som behöver byta bostad. Kommunens bostadsbyggande är för långsamt varför det är utomordentligt angeläget att resurser snarast avdelas för att komma till rätta med planering och produktion.

Åtgärder behöver vidtas för att skapa andra boenden än de traditionella. Kommunen måste stimulera till att bygga flera trygghetsbostäder/ trygghetsboenden enligt definitioner ovan. Om detta inte kommer till stånd kan man förvänta sig att allt fler äldre lämnar kommunen eller hamnar i fångenskap i sin egen befintliga bostad. Kostnaderna för kommunen kommer då raskt att öka. Kommunen måste snabbt ta fram områden/tomter för flerbostadslägenheter och erbjuda dessa områden till den allmänna byggmarknaden. Vi vill trycka särskilt på att inte bygga kategoriboenden utan låta integration vara nyckelord i sammanhanget.

Boenden föreslås skapas på de orter som det i vår undersökning efterfrågas. I äldroutvecklingen är det i första hand Krokoms som ort som har det största behovet av nya flerbostadsfastigheter. Även de andra tätorterna inom kommunen måste komma i fråga för nyproduktion. Här gäller det att tänka utanför boxen om tomter inte finns tillgängliga.

Inlösen av villor på lämpliga platser måste kunna komma i fråga till förmån för flerbostadshus.

Vi som deltog i studiecirkeln

Under detta arbete har studiecirkeln haft 17 st. arbetsmöten.

Deltagare i studiecirkeln har varit:

Gunilla Selander	Hissmovägen 8	83532 KROKOM
Örjan Persson	Tallarpsvägen 4	83540 NÄLDEN
Britt Larsson	Aspås-Böle 254	83592 KROKOM
Elisabeth Vykander	Tallarpsvägen 16	83540 NÄLDEN
Torsten Julander	Asplienvägen 4	83594 ASPÅS
Berit Julander	Asplienvägen 4	83594 ASPÅS
Per-Martin Edström	Villavägen 8	83540 NÄLDEN sammankallande
Birgitta Svanholm	Offerdalsvägen 14 A	83531 KROKOM
Ingrid Hestner	Häste 142	83591 KROKOM
Viola Ekavall	Rise 488	83051 OFFERDAL

Källor:

SPF Bostadsrapport 2014-08

Tidningen Veteranen

Krokoms kommun Verksamhetschefen Vård och omsorg, Monica Göransson

Krokoms kommun biståndshandläggare Mait Ottosson

Besök på särskilda boenden

Storåns Bykooperativ Ekonomisk förening Lena Olsson

SOU 2015:85 En förbättrad bostadssituation för äldre

SCB Statistiska Central Byrån

Bilagor

Bilaga 1 Enkäten

Bilaga 2 Begreppsförklaringar

Bilaga 3 Tjänsteanteckning 2014-01-30 Krokoms kommun